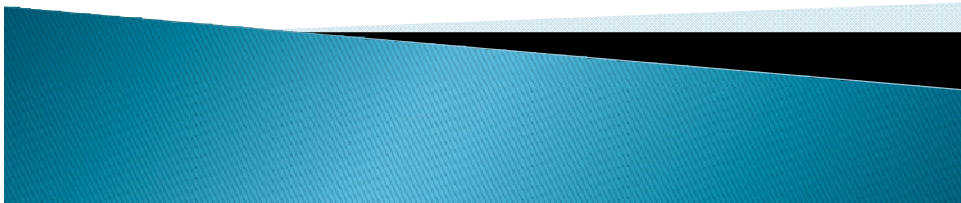


SOSIALE NORMER

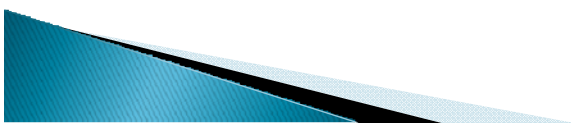
i følge Jon Elster

Annelie



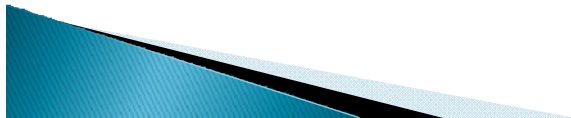
Felles bevissthet

- ▶ Verdier og tro som deles av medlemmene i gruppen



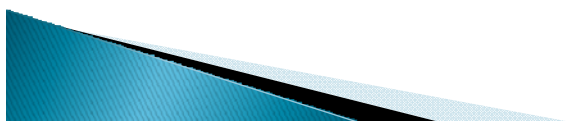
Verdier inkluderer

- ▶ Moral og sosiale normer, religion og politiske ideologier



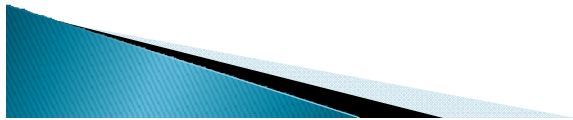
Tro inkluderer

- ▶ Påstander om hvordan verden ser ut og årsaksrelasjoner.



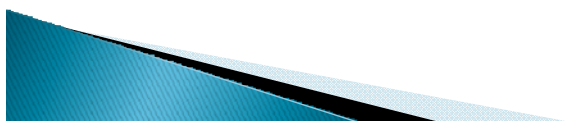
Funksjonen av sosiale normer

- ▶ En sosial norm er en kunngjøring til å handle eller å avstå fra handling
- ▶ Ubetingede normer. Gjør X men ikke Y
- ▶ Betingede normer. Om andre gjør X, gjør Y



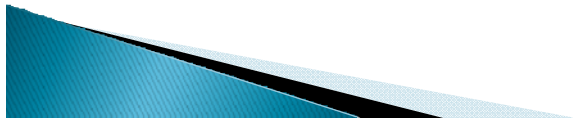
Sanksjoner

- ▶ Uformelle sanksjoner mot den som bryter normen
- ▶ Bojkott eller ignorering er den viktigste reaksjonen mot den som bryter normen
- ▶ Den som bryter normen skal føle skam



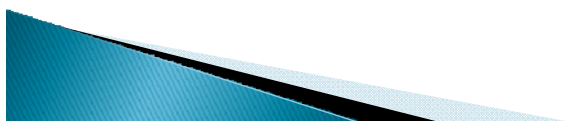
Risikofylt å sanksjonere

- ▶ Personen kan bli sint og voldelig
- ▶ Spontant utløsende av forakt



Hva sosiale normer ikke er

- ▶ Elster gjør et skille mellom moralske normer, kvasi-moralske normer, legale normer og konvensjoner



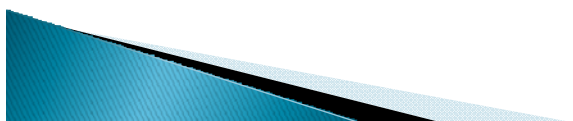
Normer og ytre betingelser (externalities)

- ▶ Norm om å ikke spytte på offentlig plass
- ▶ Røyking
- ▶ Barn skal synes med ikke høres



Flere normer

- ▶ Norm og konformisme
- ▶ Hederskoder
- ▶ Normer i forhold til hvordan vi oppfører oss:
 - ▶ – Etikknormer
 - Normer som regulerer bruk av penger
 - Drikkenormer
 - Normen om tipping

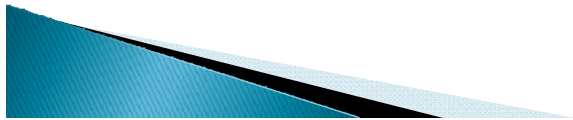


Hva kan vi lære av dette?

Normer legger viktige føringer på våre valg og handlinger.

Vi bryr oss om hva andre synes om oss og er redde for å bli stemplet og utstøtt.

Normer og normsystemer er kulturspesifikke



Ytterligere kommentarer

- ▶ Elster er mest opptatt av hvordan normer styrer vår adferd og i mindre grad opptatt hvorfor og hvordan normsystemer vokser fram
- ▶ Elsters beskrivelse er i motsetning til Ostrom svært allmenn
- ▶ Elster diskuterer ikke hva de sosiale normene betyr mer konkret

